

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATĂ DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRĂȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

Creștinul, om al păcii

Cînd vorbim de pace, gîndul ne duce îndată la opusul acesteia, la ceartă, la dezbinare, la război. Pacea, pe de o parte, și dezbinarea sau războiul pe de altă parte, se opun direct; ele nu conviețuiesc laolaltă, nu fac casă comună. Pacea este lumină, iar războiul întuneric; pacea este căldură binefăcătoare și roditoare, iar războiul este îngheț ucigător; pacea este viață, iar războiul moarte; pacea este de la Dumnezeu, care-i Domn al păcii, cum zice profetul Isaia, iar războiul de la diavol, care de la începutul omenirii „ucigător de oameni a fost și întru adevăr m-a stătut”, după cuvîntul Mîntuitorului (Ioan 8, 44). Domnul nostru Iisus Hristos este „lumina lumii” și ne învață că cei ce cred în El și urmează poruncilor Lui sînt fii ai luminii (Ioan 12, 36). Sfîntul Apostol Ioan, tîlmăcind acest gînd al Mîntuitorului, zice în prima sa scrisoare: „Dumnezeu este lumină și nici un întuneric nu este într-însul. De vom zice că avem împărtășire cu dînsul și umblăm în întuneric, mințim și nu facem adevărul” (I Ioan 1, 5—6). Creștinul adevărat deci, fiind un fiu al luminii, un fiu al lui Dumnezeu, este în același timp și un fiu sau un om al păcii.

Pacea pentru un creștin are trei înțelesuri. Și anume: pacea cu Dumnezeu, pacea cu sine și pacea cu oamenii.

Din cauza căderii în păcat a primilor oameni și din cauza păcatelor de mai târziu, ale lor și ale urmașilor lor, un fel de ruptură, de înstrăinare și de dușmănie s-a produs între om și Dumnezeu, între om și om, între om și firea înconjurătoare și în însăși ființa lăuntrică a omului. Această stare o arată Psalmistul cînd zice: „Din pricina miniei tale nu e sănătate în trupul tău; nu e pace în oasele mele din pricina păcatelor mele” (Psalm 37, 3). Din această cauză, profetul Isaia strigă cu căldură către Dumnezeu: „Doamne, revarsă pacea ta peste noi, căci toate lucrurile noastre pentru noi le-ai făcut” (Isaia 26, 12). A-

ceastă pace n-a întîrziat să vină. Impăcarea omului cu Dumnezeu a adus-o Mîntuitorul Iisus Hristos, „la plinirea vremii”, prin lucrarea Sa în lume și prin învățăturile Sale lăsate oamenilor. Acest lucru ni-l arată Sf. Apostol Pavel cînd zice: „Căci, dacă vrăjmași fiind noi, ne-am împăcat cu Dumnezeu prin moartea Fiului său, cu atît mai virtuos după ce ne-am împăcat ne vom mîntui prin viața lui. Dar nu numai atît, ci ne și lăudăm cu Dumnezeu prin Domnul nostru Iisus Hristos, prin care am dobîndit acum împăcarea” (Rom. 5, 10—11). Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume să aducă pace tuturor. „El este pacea noastră” (Efes. 2, 14). De altfel, chiar Mîntuitorul zice: „Pace las vouă, pacea mea dau vouă” (Ioan 14, 27).

Pacea cu Dumnezeu are ca rod și urmare firească pacea cu noi înșine, adică liniștea în interiorul ființei noastre. Avînd mintea luminată și inima încălzită de învățătura Mîntuitorului, precum și voința întărită de puterea harului Său, creștinul poate să lapede pe omul cel vechi al poftelor „care se războiau în ființa lui”, cum zice Sf. Iacob, și să se îmbrace în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, în care domnește „liniștea sufletului, seninătatea minții, curăția inimii, frîna poftelor și dragostea”, după spusele Fer. Augustin. Și cînd omul se poate stăpîni, cum obișnuim să zicem, el nu se mai lasă tîrît de poftele sale încoace și încolo, poftes care îl țineau într-o continuă ceartă cu sine și cu ceilalți oameni. Căci zice Sf. Iacob: „De unde vin războaiele și sfzile dintre voi? Au nu de aici, din dezmierdările voastre, care se oștesc în mădulările voastre? Pofțiți și nu aveți, ucideți și pizmuiți și nu puteți dobîndi, vă sfădiți și vă războiți și nu aveți pentru că nu cereți, cereți și nu primiți, pentru că cereți rău ca să cheltuiți întru dezmierdările voastre” (Iacob 4, 1—3).

Această trecere de la starea de păcat la starea de pace sufletească, Sf. Apostol

Pavel o descrie așa: „Să nu stăpînească deci păcatul în trupul vostru cel muritor, ca să ascultați de poftele lui, nici să vă faceți mădularele voastre arme ale nedreptății păcatului, ci vă înfățișați înaintea lui Dumnezeu ca niște înviați din morți și mădularele voastre ca niște unelte ale dreptății lui Dumnezeu” (Rom. 6, 12—13).

Creștinul deci care pășește cu toată încrederea și cu toată virtutea lui pe urmele lui Iisus Hristos, Domnul nostru, ajunge într-o așa legătură cu El, încît pacea lui Dumnezeu îi copleșește toată ființa, adevărindu-se prin aceasta cuvintele Psalmistului ce zice: „Caută la omul fără prihană și ia seama la cel drept că viitorul lor e pacea” (Psalm 36, 37). Sau cum zice un scriitor al Bisericii noastre: „Intrucît Hristos este pacea noastră, el care a făcut din două lumi una, surpînd peretele din mijloc al despărțiturii și nimicind vrăjmășia în trupul său (Efes. 2, 14) și tot ce a făcut, a făcut din pacea sufletului său, oare la ce vor da întîietate dacă nu păcii, sufletele ale căror primă grijă și năzuință este să cugete într-una la legea lui Dumnezeu? Acești oameni vor căuta pacea, cum zice Sf. Pavel (Rom. 14, 19) dincolo de ori ce, vor urni și pe alții în căutarea ei, vor înlătura deșartă și vor înceta a se mai învrăjbi, știind că pacea este atît de prețioasă, încît pentru aceasta s-a coborît Domnul din cer pe pămînt”.

Așadar, din pacea cu Dumnezeu și cu sine, ca niște raze binefăcătoare, pornește pacea cu semenii, adică cu toți oamenii. Creștinul deci devine un izvor nesecat de pace și bună înțelegere pentru cei din jurul său, el nefiind pricină de ceartă, de vrăjba și de neînțelegere între oameni. El este ca aluatul cel mic care dospesce o frămîntătură mare de viață pașnică și bună înțelegere: în familia sa, în satul său, în orașul său, în țara sa și-n lumea întregă.

(Continuare în pag. 3-a)

Urmarea lui Iisus

Mintuitorul Iisus Hristos, însoțit de ucenicii Săi, părăsește pentru citva timp locurile din jurul lacului Genizaret, atât de dragi Lui, și se îndreaptă spre nord, în părțile cetății Cezareea lui Filip. Cu acest prilej, pe cale, își întreabă ucenicii, ce cred ei și oamenii despre El. Mai săritor, ca de obicei, apostolul Petru, în numele celorlalți, mărturisește dumnezeirea lui Iisus: „Tu ești Hristosul, Fiul lui Dumnezeu celui viu” (Matei 16, 16). Tot cu acest prilej, pentru a nu-i găsi nepregătiți sufletește, Mintuitorul începe să-și formeze ucenicii, încet, pe ndelete, pentru întimplările mari care aveau să urmeze. „De atunci, zice sf. Evanghelist Matei, a început Iisus a spune ucenicilor săi, că trebuie să meargă la Ierusalim și multe să pătimească de la bătrâni și de la arhierii și de la cărturari și să fie omorât dar a treia zi va învia” (Matei 16, 21). La auzul acestor cuvinte, tot Petru sare de grabă și luind pe Domnul deoparte încearcă să-L sfătuiască să renunțe la gândul de a merge la Ierusalim, pentru a nu-și pune viața în primejdie. Văzînd Mintuitorul cît de omenește judecă Petru lucrurile și cît de puțină înțelegere are față de rostul Său și al învățăturilor Sale în lume, îl ceartă aspru „și chemînd mulțimea la sine împreună cu ucenicii săi” arată felul în care putem să-i devenim adevărați urmași ai Săi, zicînd: „Ori cine vrea să vină după mine să se lapede de sine să-și ia crucea sa și să-mi urmeze mie” (Marcu 8, 34).

Din aceste cuvinte se desprinde mai întii gîndul că Mintuitorul nu obligă pe nimeni să pășească pe calea pe care El a arătat-o lumii. Dumnezeu a înzestrat pe om cu voie liberă, adică cu însușirea de a putea alege între două sau mai multe drumuri, și tocmai pentru că are voie liberă el este obligat să dea socoteală de toate faptele sale, atât înaintea oamenilor, cît mai ales înaintea lui Dumnezeu. Dumnezeu așteaptă la Sine oameni, care se apropie de El cu dragă inimă și din convingere adîncă. De aceea zice: „Ori cine vrea...” Lepădarea de sine este îndepărtarea de tot ce este rău în ființa noastră, de toate pornirile noastre păcătoase, desbrăcarea noastră de omul cel vechi al răutății, al egoismului și al nedreptăților și îmbrăcarea în omul cel nou, făcut după chipul lui Dumnezeu, al cinstei, al dreptății, al muncii, al păcii și al dragostei fierbinte dusă pînă la jertfă. Căci aceasta înseamnă a-și lua cineva crucea sa și a urma Domnului. De altfel, nimic mare și frumos nu se poate face în viața aceasta fără renunțări, fără trudă, fără jertfă. Poporul nostru a exprimat acest adevăr în duioasa legendă a meșterului Manole, care n-a putut să termine acea mîndrețe de biserică de la Curtea de Argeș, pînă n-a zidit în zidurile ei pe buna lui soție.

Jertfa însă mai are și un alt înțeles. Iată ce zice Sf. Ioan Gură de Aur: „Și cum s-ar putea, zici tu, ca să se facă trupurile noastre jertfă lui Dumnezeu? Ascultă: ochiul tău să nu facă nimic rău și atunci s-a făcut jertfă lui Dumnezeu; limba ta să nu vorbească nimic necuviincios și atunci s-a făcut jertfă; mîna ta să nu facă nimic nelegiuit și atunci ea s-a făcut ardere de tot.”

„Că cine va voi să-și mintuiască sufletul, zice în continuare Mintuitorul, pierde-l va pe el, iar cine-și va pierde sufletul pentru mine și pentru Evanghelie, acela îl va mintui pe el”. Domnul Iisus ne învață aici că cea mai grea stîncă de trecut, așezată în calea lepădării de sine, este egoismul, iubirea de sine. Omul egoist, omul la com vrea să trăiască numai pentru sine: în lume el nu-și vede decît viața sa, interesele sale, poftele sale, trecînd cu ochii închiși și cu inima în-

cuiată peste interesele și durerile altora. Acest om de fapt nu-și sporește viața sa, cum gîndește el în mintea lui strîmtă, ci îi sapă groapa, pregătindu-o pentru pieire. Căci viața egoistului este ca un pămînt sterp, ca Marea Moartă din Palestina unde nici un pește nu poate trăi, ca un nor fără ploaie, fără de nici un folos pentru semeni, este deci o viață pierdută, atât pe pămînt, cît mai ales pentru veacul cel ce va să fie. Mintuitorul arată așadar că cel ce vrea să-și mintuiască sufletul său egoist în dauna celorlalți oameni, și-l va pierde, iar cel ce va ști să-l sacrifice, să-și omoare acest suflet egoist, pentru Iisus și Evanghelia Sa, adică învățăturile Sale, acela va trăi cu adevărat, dobîndind acel suflet creștin viu și roditor de fapte bune. Pe firul acestor gînduri, Mintuitorul continuă: „Că ce va folosi omului de ar dobîndi lumea toată și-și va pierde sufletul? Sau ce va da omul în schimb pentru sufletul său?” În lumina spuselor de mai sus, aceste cuvinte ale Mintuitorului ne apar mai înțelese.

Intr-adevăr, cineva este credincios nu atât prin trupul său, cît prin sufletul său, adică prin mintea sa, prin voința sa, prin dragostea sa, prin năzuința sa, adică prin dorul acela ascuns de a se ridica spre Dumnezeu-Creatorul său, de a se asemăna cu El și de a face binele. De aceea, valoarea unui singur suflet este de nesocotit. Creștinul, sufletul lui este lucrul cel mai de preț. Toate celelalte trebuie să folosească sufletului, pentru înnoirea și mintuirea lui și să nu fie izvor de patimi, de păcate, prin care ne pierdem sufletul.

Domnul Iisus încheie învățătura despre urmarea Sa cu îndemnul de a nu ne rușina de El și de cuvintele Lui (Marcu 8, 38). Cel ce iubește cu adevărat pe Mintuitorul Iisus Hristos, acela va mărturisi cu cuvîntul și cu fapta cea bună, cu pilda vieții, cu dragostea sa de oameni pe Mintuitorul. Acela va zice împreună cu psalmistul: „De învățătura ta nu m-am rușinat și de la legea ta nu m-am abătut” (Psalm 118, 46, 51). Deci „Pînă la moarte te luptă pentru adevăr și Domnul Dumnezeu se va lupta pentru tine” (Înțelepciunea lui Iisus Sirah 4, 30), la judecata cea mare cînd nu se va rușina de tine, ci te va recunoaște printre cei aleși ai Săi.

Să nu fim așadar creștini numai cu numele, ci să urmăm cu toată inima lui Iisus Hristos, Mintuitorul nostru. Să facem ceea ce a făcut El însuși, care prin lepădarea de sine și prin jertfa de zi cu zi, pînă la jertfa cea mare de pe Cruce a mîngăiat pe cei necăjiți, a ajutat pe cei lipsiți, a revărsat bunătate peste toți. Cu cuvîntul nostru blînd și înțelept și cu faptele noastre bune de zi cu zi să mărturisim pe Iisus Hristos, Domnul nostru, împlinînd astfel învățătura Evangheliei de astăzi.

GH. P.

Despre progres

Ortodoxia a sprijinit totdeauna progresul. La aceasta se referă I. P. S. Patriarh Justinian în cartea „Apostolat Social”, vol. IV., p. 80.

Dumnezeu i-a rînduit omului o chemare de zidire, de creare, ceea ce se vede limpede din porunca Sa de la Facere 1, 28: „... umpleți pămîntul și-l stăpîniți”. Iar aceasta cere minte, muncă și unelte.

Intiia muncă a omului este cea intelectuală, adică săvîrșită cu mintea. După Facere 2, 20 Adam ia seama, deosebește și numește animalele.

MARIA

Cine-I bună și divină,
Far nestins ce strălucește
Și dă raze de lumină
Inimii care-O iubește...?

Cine-I fără de prihană
Măicuța cea minunată
Care alină orice rană
Inima îndurerată...?

E a cerului Mireasă!
Născătoarea lui Mesia!...
Fecioara cea prea aleasă!...
E Maria! E Maria!...

A. V. GÎRLONȚA

Prin darea Evei de soție, Adam e așezat într-o orînduire obștească.

Pe urma căderii în păcat munca fizică, adică cea cu brațele ajunge o trebuință povarnică.

La urmașii lui Adam se găsește diviziunea sau împărțirea muncii: Cain e agricultor, Abel păstor, Tubalcain meșteșugar, Iubal măiestru al frumosului sau artist.

Noul Testament prin porunca: „Fiți desăvîrșiți!” (Mat. 5, 48) sporește strădaniile spre progres pe toate tărîmurile. Dacă Dumnezeu lucrează (In. 5, 17), dacă Iisus Hristos a lucrat (In. 9, 4), și nouă ni se cade să lucrăm.

Munca noastră trebuie să fie spornică și de roade aducătoare, adică productivă, dacă vrea să ajute progresul.

Acesta poate fi cultural, adică în bunuri ale minții sau inimii și economic, adică în bunuri materiale.

Sf. Apostoli propoveduiesc progresul prin muncă (2 Tesal. 3, 10).

Bunurile trebuiesc sporite, pentru a asigura obștei și deaproapelui un trai fericit, pe temeiul dragostei.

Toți sînt îndemnați să-și facă slujba (2 Tim. 4, 5; Rom. 12, 7—2), pentru a da roade cît mai multe, adică un randament maxim.

Progresul material tinde către o viață imbelșugată; progresul cultural tinde spre o viață luminată; iar progresul cel duhovnicesc tinde către asemănare în desăvîrșire cu Dumnezeu, prin dragoste, dreptate și bunătate.

Pr. prof. ST. LUPȘA

Despre smerenie

Dacă iubirea creștină este sufletul tuturor virtuților smerenia este haina, care le îmbracă, le ocrotește și le ajută să crească după voia lui Dumnezeu. Fără smerenie, celelalte virtuți n-au preț, pentru că nu apropie de Dumnezeu, ci conduc către păcatul mândriei care a doborât pe îngeri din lumină și a scos pe Adam și Eva din rai.

Smerenia este podoaba vieții și ușa prin care Dumnezeu coboară în inima înfrântă și curată ca să o ridice la El. Prețul smereniei îl vedem din împrejurarea că Mîntuitorul Hristos o face cheia, care descuie împărăția cerurilor și o așează în fruntea celor *nouă* căi care duc la fericire. El zice: „Ferițiți sint cei săraci cu duhul, că aceora este împărăția cerurilor” (Mt. 5, 3). „Săraci cu duhul” nu sint neștiutorii de carte, ci oamenii buni care oricite fapte creștinești au făcut nu se socotesc desăvîrșiți. De aceea ei se silesc în fiecare clipă să-și agonisească alte fapte bune. În dorința lor după bogăția duhovnicească, ei nu opresc o clipă lupta cu păcatul, străduindu-se să devină tot mai desăvîrșiți. În această luptă ei depărtază păcatul mândriei, care îi asaltează cu ispita că ar fi perfecți, că nu mai trebuie să se sfințească, că ar fi mîntuiți, că sint mai buni ca alții, că nu s-ar asemana cu „acest vameș”, pentru că nu sint răpitori, nedrepti, desfrînați, postesc de două ori pe săptămînă și dau zeciuială din ceea ce cîștigă (Lc. 18, 11—13). Cei „săraci cu duhul” sint într-o continuă încordare de război duhovnicesc, iar sfîrșitul vieții îi găsește în priveghere, alergînd „la semn”, ca să ia cununa nemuririi, pe care Domnul a pregătit-o tuturor celor care îi urmează Lui (Filip 3, 14; II. Tim. 4, 8). Acești „săraci” nu se trufesc, pentru că sint convinși că tot ceea ce au le este dăruit numai de Dumnezeu, că al lor este numai păcatul și slăbiciunea, și că numai prin darul lui Dumnezeu sint ceea ce sint (I Cor. 15, 10), iar prin puterile lor sint numai pămînt și cenușă (Fac. 10, 20).

Exemplu de smerenie, sau „sărac cu duhul” este vameșul din Evanghelie (Lc. 18, 10—14) care se micșorează pe sine înaintea lui Dumnezeu pînă la totală desființare. El nu se laudă cu nici una din binefacerile sale, ci le trece sub tăcere. În schimb, însă, își plînge sincer păcatele, pe care le-a săvîrșit, care-l despart de Dumnezeu, își cere iertare și face totul ca să se îndrepte în viitor. Conștiința vinovăției sale îl îndeamnă să rostească cu sîrguință „Dumnezeule, milostiv fii mie păcătosul” (Lc. 18, 13).

Acest „duh umilit și inimă înfrîntă” este bine plăcut lui Dumnezeu (Ps. 50, 18). Ele sint cea mai curată jertfă pe care Domnul o va răsplăti cu darurile Sale bogate. Privirea îndreptată către pămînt ridică sufletul la cer, de unde vine ajutorul și mîntuirea noastră. Domnul însuși spune: „Cel ce se smerește pe sine se va înălța, iar cel ce se înălța se va smeri” (Lc. 18, 14). Domnul este aproape de cei zdrobiți la inimă, se milostivește de ei și îi răsplătește cu bogăția vieții fericite în veci (Ps. 34, 18; Pilde 22, 4). El dă har celor smeriți, iar celor mîndri le stă împotriva și-i va doborî de pe scaune (Pilde 3, 44).

Modelul desăvîrșit al smereniei creștine este de-a pururea Mîntuitorul Iisus Hristos „Învățați de la Mine, zice El, că sint blînd și smerit cu inima și veți afla odihnă sufletelor voastre” (Mt. 11, 29). Aproape de acest model sint copiii. De aceea Domnul face această comparație. „Cel ce se va smeri pe sine ca pruncul acesta, acela este mai mare în împărăția cerurilor” (Mt. 18, 4). Pilda sfîntei smerenii ne-a dat-o El, Învățătorul și Domnul, la spălarea picioarelor de la Cina cea de taină (Ioan 13, 1—15). Urmînd pilda smereniei

Sale, ni se deschid larg porțile harului iubirii divine lucrătoare, care face să rodească toate virtuțile vieții adevărat creștine, începînd cu pocăința și cu blîndețea, cu dragostea și mila, cu curățenia inimii și săvîrșirea păcii și sfîrșind cu credința și jertfa pentru ea. Cu alte cuvinte, prin smerenie prind a lua ființă și a se întări în noi cele 9 căi care duc viața sufletului către adevărata și sfînta fericire în Dumnezeu (Mt. 5, 2—11).

Sf. Ap. Pavel ne arată pentru ce este Mîntuitorul Hristos modelul desăvîrșit al smereniei: „Hristos Iisus, zice el, fiind chipul lui Dumnezeu... s-a deșertat pe sine luînd chip de rob, făcîndu-se asemenea oamenilor... s-a smerit, făcîndu-se ascultător pînă la moarte... de cruce... De aceea: Dumnezeu L-a preînălțat și L-a dat lui nume mai presus de orice nume” (Filip. 2, 5—9).

Sfinții Părinți spun despre smerenie că este temeliea vieții creștine. Astfel Sf. Ioan Gură de Aur, vorbind despre pilda vameșului și a fariseului, zice că fariseul cel trufaș „s-a coborît din templu pierzîndu-și dreptatea, iar vameșul a coborît cîștigîndu-și dreptatea... Dacă un vameș care este un mare păcătos a primit un asemenea dar, fiind că s-a smerit, cu cît mai mult va primi cel înzestrat cu virtute cînd arată smerenie?!... Vrei să ști cine este smerit? Uită-te la Pavel care cu adevărat era smerit, la Pavel învățătorul întregului pămînt... vezi-l cum se smerește pe cel ce era și om de rînd și filozof și bogat și sărac... el care a răbdat închisorile și lovituri și bătăi... care a fost chemat cu glas îngeresc, era smerit cînd zicea: „eu sint cel mai mic dintre apostoli, care nu sint vrednic să mă numesc apostol” (I Cor. 15, 9)... smerenia cu adevărat (face) să te umilești între toți... ca și Pavel, cetățeanul cerurilor, stîlpul bisericii, îngerul pămîntean, omul ceresc... (Ea) face din om un înger și *ntaripează sufletul spre cer*”. (Predici despre pocăință și despre sf. Vavila, trad. de St. Bezdechi. Sibiu 1938, p. 19—20).

Pornind de la acest adevăr, subliniem că smerenia este legătura de temelie a sufletului nostru cu Dumnezeu. Și după cum mîndria este izvorul tuturor răutăților și al păcatelor din lume, deci al egoismului, tot așa smerenia, izvorul tuturor faptelor bune, deci al altruismului. Fie rugăciunea, fie postul, fie milostenia, cu un cuvînt toate virtuțile mari ale vieții creștine au trebuință să fie îmbrăcate în haina sfîntei smerenii.

Smerenia este virtutea care trebuie așezată la începutul, la mijlocul și la sfîrșitul lucrării de mîntuire a sufletului nostru. „Ea este scara care ne înalță la cele cerești”, zice Fer. Augustin. Odată acest mare filozof al bisericii, a fost întrebat care este cea dintîi și cea mai mare virtute creștină? El a răspuns: „Smerenia”. La a doua întrebare, care virtute urmează acesteia, el a răspuns din nou: „Smerenia”. În sfîrșit, în rîndul al treilea care vine? „Smerenia”, a răspuns iarăși Fer. Augustin. Răspunsul său a fost clar și just.

Pe bună dreptate părinții duhovnicești din răsărit aduc smereniei toate laudele, arătîndu-o că este însușire dumnezeiască. Dintre aceste laude, cea mai înaltă, mai plină de înțeles și de conținut adînc este aceea adusă de către Sf. Isac Sirul. Acest nevoitor al îndumnezeirii o numește „Mantaua lui Dumnezeu”. Pentru că, zice el, cuvîntul făcut trup s-a îmbrăcat cu ea și prin acest mijloc El a rămas cu noi în trupul nostru, ascunzînd sub această smerenie, puterea suveranității sale, pentru ca zidirea Sa să nu fie uluită de înfățișarea Sa. De aceea cel care se îmbracă cu ves-

Creștinul, om al păcii

(Urmare din pag. 1)

Credința religioasă a creștinului încă îl duce la pace. Ea îl învață că el este frate cu ceilalți oameni, ori cum s-ar chema și ori cum ar arăta ei, care sint cu toții fiii aceluiași Tată ceresc. Că toți oamenii sint egali întreolaltă și că toți au fost zidiți de Dumnezeu să se bucure și să fie fericiți pe acest pămînt. Creștinul deci nu numai că nu are dreptul să smulgă pacea sau fericirea cuiva, ci are obligația să lucreze pentru ea. Mîntuitorul, prin gura Sfinților Săi Apostoli, ne învață limpede acest lucru. Iată de pildă ce zice Sf. Apostol Pavel în unele din scrierile sale: „Căutați cu toții pacea și sfințenia, fără de care nimeni nu va vedea pe Domnul” (Evrei 12, 14). „De este cu puțință, cît ține de voi, trăiți în pace cu toți oamenii”, sfătuiește pe creștinii din Roma (Rom. 12, 18). Iar corintenilor le poruncește: „Trăiți în pace, iar Dumnezeu dragostei și al păcii va fi cu voi” (II. Cor. 13, 11). La pace îndeamnă pe creștini și Sf. Ciprian prin cuvintele: „Pacea trebuie să o caute și să o urmeze fiul păcii. Dacă sintem împreună moștenitori cu Hristos, să rămînem în pacea lui Hristos. Dacă sintem fiii lui Dumnezeu să fim făcători de pace. Trebuie ca fiii lui Dumnezeu să fie făcători de pace, cu inima blîndă, nevinovați în cuvînt, cu bună înțelegere în relațiile lor”.

Dar mai presus de ori ce, creștinul este un om al păcii în legăturile sale cu ceilalți oameni, prin dragostea sa de Dumnezeu și de aproapele. Ba mai mult, acest foc sfînt, care trebuie să ardă în inima oricărui creștin, îl face să lucreze pentru pace cu timp și fără timp, să fie făcătorul păcii pe care-l fericește Mîntuitorul în Predica Sa de pe Munte (Matei 5, 9). Dragostea nu poate răbda nedreptatea, apăsarea, suferințele și durerile semenilor. Ea va lupta deci neconștient la înlăturarea cauzelor care aduc suferințe oamenilor, pentru ca pacea și mulțumirea să sălășluiască între toți oameni și între toate popoarele.

Să fim dar fii ai păcii și să-i slujim ei (II. Cor. 5, 18). Prin viața noastră dusă după voia lui Dumnezeu, să căutăm să ne împăcăm cu El și cu noi înșine. Căci cel ce nu are pace în sine nu lasă în pace nici pe alții. Acum cînd omenirea însetează după liniște și după o pace dreaptă și traianică, să dovedim a fi fii ai lui Dumnezeu, adică făcători de pace, urmînd întru totul povața Sf. Apostol Pavel care ne zice: „Să căutăm cele ce sint ale păcii și cele ce sint spre zidirea cea dintre noi” (Rom. 14, 9). Iar cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur să le avem mereu în minte: „Niciodată n-am fost și nu vom fi dușmani ai păcii. Căci dacă vom pierde pacea, ne vom face dușmani ai celor care au auzit de la Hristos cuvintele: „Pace vouă”.

(Continuare în pag. 4)

Diaconul GHEORGHE.

Sfaturi creștinești

Fericitul Augustin asemăna viața omenească cu un covor din cele cu două fețe. Ce frumos se armonizează pe una din fețe culorile, desenurile, florile... Dar pe cealaltă parte? Nu vedem decît un amestec încilcit de fire și de noduri. Așa e și viața noastră. Noi nu-i vedem decît una din fețe. Firul călăuzitor, care leagă și armonizează toate întîmplările vieții noastre, este în mîna lui Dumnezeu; iar planurile și căile Domnului nu ne sînt cunoscute. Dar oricum ar fi, noi nu uităm un lucru: că acolo sus în ceruri, cel ce conduce soarta noastră este un Tată bun, care ne iubește și care toate le orînduiește, spre binele și fericirea noastră. Așa fiind, orice ni s-ar întîmpla, noi ne plecăm cu smerenie în fața acestui Părinte bun, ne odihnim frunțile noastre în brațele Lui milostive și zicem: — „Doamne, fie voia Ta!”

Omul a fost zidit — dintru început nevinovat și fericit; dar el n-a vroit să asculte de Ziditorul său și a păcătuit. Urmarea păcatului a fost nu numai pierderea nevinovăției, ci și pierderea fericirii. Dumnezeu l-a pedepsit pe cel ce s-a răzvrătit împotriva Sa; și de atunci fiii lui Adam au parte în lume de nechez, de durere, de suferință; precum zice înțeleptul Iov: „Omul născut din femeie este plin de nechez, în toate zilele vieții sale” (Iov 14, 1). Dar suferința nu-i numai un biciu aspru, cu care se pedepsește omul vinovat; ci ea este și un altar, pe care creștinul se înalță, se curăță, se înfrumusețează și se apropie de Dumnezeu.

Este fapt cunoscut, că atunci cînd avem de toate, cînd sîntem sănătoși și ne merge bine, uităm de suflet, și ne legăm cu toată ființa de bani, de avere și de plăceri.

Dumnezeu vroește, totuși, ca să nu pierim întru răutăți. El îngăduie să vie peste noi încercări, boale și nechezuri. Și atunci ce facem noi? Indată ne aducem amînte de Dumnezeu, ne gîndim la suflet, ne rugăm și ne ducem la biserică. Și astfel încercările aspre din viață, care păreau că ne sînt vrăjmașe, sînt în realitate mijloace binecuvîntate de mîntuire.

Ați văzut ce face o mamă, cînd simte că viața copilului său e în pericol? Il ia în brațe și-l duce la doctorul chirurg, ca să fie operat. Copilul se zbate, țipă, are poftă s-o lovească pe mama sa. El suferă... dar a scăpat! Cine a făcut aceasta? Inima maicii sale! Așa face și Dumnezeu, cînd noi sîntem amenințați să pierim în deșertăciunea patimilor. El ne trimite încercarea și vine suferința, și în mijlocul ei ne aducem amînte de cer, de suflet și de rugăciune.

Culese de Pr. V. A. BASSARABIN

Despre smerenie

(Urmare din pag. 3-a)

mîntul smereniei atrage la sine pe Hristos” (Filocalia II. 737).

Calea virtuților este calea smereniei. Cu cît inima se pleacă mai mult înaintea lui Dumnezeu, cu atît sporesc și rodesc în noi împlinirea poruncilor lui Dumnezeu, cu atît crește puterea smereniei și sufletul se apropie de Dumnezeu, după exemplul vieții sfinților săi. Smerenia coboară harul divin. Iar sfîrșitul acestei virtuți îngerești este pacea și liniștea cu Dumnezeu și cu semenii noștri. Ea ne unește pe toți într-o comunitate de viață fericită.

Meditație după Sf. Impărtășanie

Ești aici în inima mea.. Ce-i drept nu te văd, dar simțesc, că ești în mine... Deja nu sînt acela, care am fost înainte. Am devenit chivot. Iisus nu se mai arată sub forma piinii, ci trăiește în mine. A părăsit lumina luminii veșnice, ca să caute flacăra iubirii mele.

Scumpe Iisuse nu te-ai înșelat? În locul focului găsești abia o sciteie slabă și numai un singur cuvînt este acela, pe care ți-l pot spune: „Mulțumescu-ți, Ție, Doamne!”

Cit de bun este Domnul Iisus! Dacă unei făpturi ași vrea să-i dau mulțumită, ar trebui să

Mulțumită Ție Iisuse! Nu știu ce să-ți spun mai bun. Caută Tu să găsești ceva bun și frumos în sufletul meu și să fie toate acele ale Tale. Dacă găsești puțină bunăvoință, rîvnă în lucrarea sfințirii mele, o virtute sau jertfă, lucrări ascunse, să fie toate ale Tale, să fie expresiunea unei mici mulțumiri a mele.

„Mulțumescu-ți Ție Iisuse!”... întreaga mea mulțumire constă din acest cuvînt. Aș avea încă multe de spus, dar mă sînt neputincios spre a putea să mai vorbesc.

caut cuvintele, care să corespundă simțămîntelor mele, pentru că eu nu văd în inimă. Iisus însă vede în inima mea, mai bine decît mine, vede cît sînt de fericit, pentru că l-am putut primi la mine. Vede că acum nu mai doresc nimic pe acest pămînt, vede și aceea, că nu am cuvinte pentru a-mi exprima simțămîntele. Imi adună simțămîntele unul după altul și toate le binecuvîntează.

De aceea, în concluzie, spunem că smerenia sau „mantaua lui Dumnezeu” este însușirea fundamentală a activității Mîntuitorului Hristos în lume. Sfinții au îmbrăcat în viața lor duhovnicească această „manta” și-au primit din belșug harul care i-au dus să realizeze asemănarea cu Hristos-Dumnezeu.

Ea este virtutea eroilor muncii de totdeauna, care au lucrat în tăcere, modești, pentru binele și fericirea societății. Smerenia trebuie să stea la temelie vieții noastre creștinești, pentru ca să fim folositori binelui obștesc, să zidim progresul și prosperitatea omenirii, și să ne înălțăm la cer cetatea mîntuirii sufletului nostru.

Pr. SIMION RADU

Tu bine știi, bunule Iisuse, ce vreau să spun cu această mulțumire. Aceea că mă simt fericit, că nu pizmuesc nici un om; trăiesc în conștiința aceea fericitoare, că doresc ca întregă viața mea să poată fi o împărtășire neîntreruptă cu Tine. Aș vrea să fiu un serafim al cerului, ca să-ți ofer o „mulțumită”, care să fie într-adevăr „orednică de Tine”.

Ești la mine, ești în mine Mîntuitorul meu! Sînt mizer și sărac, este adevărat; Acel puțin ce am, ce fac, ce sufăr, toate acelea fără deosebire Ție ți-le închin, Ție ți-le ofer. Primește-le cu marea Ta iubire de oameni!

Și acum, Te rog mai dă-mi încă un har: fă ca pururea să Te iubesc și pînă la sfîrșitul vieții mele să mă învrednicești cît mai des a mă împărtăși cu Sf. Trupul și Singele Tău. În fiecare zi să cresc în cele bune, totdeauna să Te iubesc și să fiu mai asemenea cu Tine.

Mulțumită, mulțumită Ție Iisuse, pentru toate darurile Tale!

Pr. NICOLAE DEAC